

Mandat for arbeidsgruppe for støtteordning for godstransport på jernbane

Regjeringen vil legge til rette for at næringslivet tilbys effektive transporter med lave transportkostnader på en miljøvennlig og sikker måte. I regjeringens godsstrategi legges det bl.a. opp til å legge til rette for å overføre transport av gods fra veg til sjø og bane. I Nasjonal transportplan 2018-2029 legges det opp til å bruke 18 milliarder kroner på en "godspakke" bestående av flere ulike tiltak i infrastrukturen for å styrke godstransport på jernbane.

For å beholde og eventuelt øke den nåværende godstransporten på jernbane i tråd med de politiske målene om godsoverføring skal en arbeidsgruppe utforme alternative midlertidige støtteordninger og gi en anbefaling. Ordningen er ment å vare frem til tiltakene fra godspakken i NTP begynner å gi virkninger fra 2022-2029 og utover.

Arbeidsgruppen skal ledes av Samferdselsdepartementet. Den vil bestå av deltakere fra departementet (Baneseksjonen, i Kollektivtransport- og baneavdelingen med støtte fra Kyst og miljøavdelingen) og Jernbanedirektoratet. Det er lagt opp til at utredningen skal gjøres av gruppen.

Støtteordningen som arbeidsgruppen skal utforme og anbefale, skal være lettfattelig og transparent og må kunne godkjennes av ESA som lovlig statsstøtte. Arbeidsgruppen skal vurdere de budsjettmessige virkningene av en støtteordning. Arbeidsgruppen skal vurdere to ulike modeller, kalt A og B, og vurdere hvorvidt støtten skal gå til transportør eller vareeier (de to modellene er beskrevet nærmere i vedlagte bakgrunnsnotat):

A: En ordning som kompenserer for visse kostnader, og som da vil virke som et "støttehjul" frem til tiltakene fra godspakken inntreffer. En mulig innretning er å kompensere for utgiftene godsnæringen har til infrastrukturavgifter. Dette kan beskrives som et "miljøtilskudd" som tilsvarende marginale eksterne kostnader som samfunnet unngår ved at godset transporteres på jernbane.

B: Tilsvarende som A, men hvor man i tillegg gir incentiver for å overføre ytterligere transport fra veg til bane. Et eksempel kan være at en f.eks. får det samme "miljøtilskuddet", men ytterligere bonustilskudd for antall tonn overført fra veg til bane sammenlignet med året før, opptil et punkt, men arbeidsgruppen står fritt til å vurdere formen på dette. Arbeidsgruppen kan vurdere om en skal legge inn en avtrapping av bonusordningen i perioden.

For å involvere godsbransjen skal arbeidsgruppen uavhengig av løsning A eller B begynne med å informere godsbransjen ved oppstart av arbeidet, der de kan fremme sine forventninger og forslag til løsninger. I tillegg bør bransjen få mulighet til å gi innspill ved at SD sender et utkast til støtteordning på høring.

Det legges opp til at arbeidsgruppen begynner arbeidet i april 2018 og leverer sin anbefaling innen utgangen av oktober 2018. SD vil i samarbeid med NFD foreta en parallell (pre-)notifiseringsprosess med ESA. Tidsplanen må ta forbehold om ESAs tidsbruk i behandling av saken.